Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Quinta est miserabilis negatio[n]is

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

Quaſi agn⁹ coram tōdente ſe ſic obmute/
ſcet ⁊ nō aperiet os ſuū. Et pō. Fact⁹ ſum ſic
hō nō audiens: ⁊ nō habens in ore ſuo re/
darguciōes. Aug. Ubi nō rn̄debat: nō ſic
re⁹ ſiue doloſus: ſed ſic ouis ſilebat. Ubi
rn̄debat: ſic paſtor docebat Hec ille. In h̄
aūt ꝙ dn̄s tacebat: Primo oſtēdebat ſuā
miſcōiam: ne falſi teſtes ampli⁹ peccarent
ſi in malicia ꝑdurarēt. Scd̄o ſuā ſapiētiā:
q₂ ſciebat vt d̄t Hierony. ꝙ ꝗcq̄d rn̄diſſet
traxiſſent in calūniā ⁊ nihil ꝓfuiſſet reſpō/
ſio. Tercio ſuā patientiā: vt ſic daret exem
plū ꝯtēnēdi calūniantiū voces: ⁊ poti⁹ pa/
tient̄ ferre ꝙ̄ inutilit̄ defēdere. vt d̄t Orig.

Quarta eſt ignominia vi/

tupabilis cōdēnatiōis. q₂ ſeniores plebis
et ꝑncipes ſacerdotū ⁊ ſcribe vt occaſionē
ꝯdēnandi eū haberēt/ interrogauerunt il/
lū dicētes. Si tu es chr̄s: dic nob. Beda
Nō ꝟitatē deſiderabāt: ſed calūniā ꝑpara
bant. Siq̄dē chr̄m hoiem tm̄mō de ſtirpe
dauid venturꝫ ſperātes: hoc ab eo q̄rebāt
vt ſi diceret Ego ſum chr̄s: calūniarent̄ ꝙ
ſibi arrogaret regiā ꝑtātē. Hec ille. Prin
ceps aūt ſacerdotū magis ac mag̃ furēs
adiurauit eū dicens. Adiuro te ꝑ deū vi/
uum vt dicas nobis ſi tu es chr̄s fili⁹ dei
ſcꝫ fili⁹ naturalis. Dicit illi ieſus. Tu di/
xiſti. Et ait. Si dixero vobis/ nō credetis
mihi. ſi aūt interrogauero/ nō reſpōdebitꝫ
neqꝫ dimitterꝫ. Uerūtn̄ dico vob. Amo/
do videbitꝫ fi. hois ſedentē a dex. ꝟtu. di
⁊ venientē in nubib₉ celi. Theophil⁹. q. d.
nō eſt vob̄ de cetero tp̄s ſermonū ⁊ doctri
ne: ſed deinceps iudicij tp̄s erit: cū videbi/
tis me filiū hoīs ſedērē a dextrꝫ dei. Hec
ille. Ciril⁹. Cū de deo ſeſſio d̄r atqꝫ thro
nus/ regia ⁊ vniuerſis ꝑncipans dignitas
deſignat̄. Hec ille. Theophilus. Hoc igi
tur audiētes timere debebant: ſed illi poſt
hec ꝟba mag̃ inſaniūt. Un̄ ſequit̄ Dicūt
aūt oēs. Tu ḡ es fili⁹ dei? Qui ait. Uos
dicitꝫ q₂ ego ſum. Rn̄dit ḡ veritatē vt in/
excuſabiles eſſent. Et ꝙ̄uis ſciret nō pro/
deſſe dicendo ſe filiū dei: tn̄ adiurat⁹ rn̄dit
ꝓpter reuerentiā diuini nois inuocati: dās
exemplū tenēdi iuramēta licita. Tūc ḡ ꝑn
ceps ſacerdotū in furore mag̃ inſaniēs ſci
dit veſtimenta ſua di. Blaſphemauit: q̄d
adhuc egemus teſtib₉? Ecce nūc audiſtis
blaſphemiā de ore ei⁹. O miſer caipha tu
ipe blaſphemas/ nō chr̄s: q̄ q̄d dei eſt deo
nō attribuis: ſed filiū dei purā creaturam
credis. Hiero. Pōtificē quē de ſolio ſacer
dotali furor excuſſerat: eadē rabies ad ſci/
dendas veſtes ꝓuocat. Cōſuetudis em̄ iu
daice ē ꝙ qn̄ aliq̄d blaſphemiū ⁊ q̄ſi ꝯ de/
um audierint: ſcindāt veſtimēta ſua. Hec
ille. Chryſ. Hoc fecit vt accuſatiōem red/
deret grauiorē. et q̄d ꝟbis dicebat: factis
extolleret. Hec ille. Cū aūt dixiſſet. Ecce
nūc audiſtꝫ blaſphemiā: adiecit. Quid vo
bis videt̄? At illi rn̄dentes oēs dixerunt.
Reus eſt mortꝫ. Nā ſm̄ legē Leuit. xxiiij
blaſphemātes erāt rei mortꝫ ⁊ lapidaban
tur. Beda. Sentētia ſua ſe ꝯdēnat q̄ eum
morti adiudicāt quē ⁊ oris ⁊ opis ſui teſti
monio deū eſſe cognoſcere pn̄t. Et Orige.
Quātū putas fuit erroris ipam ꝑncipalē
oim̄ vitā ream mortꝫ ꝓnūciare: ⁊ ꝑ tātorꝫ
reſurgētiū teſtimonia n̄ reſpicere fōtē vite
de q̄ in oēs viuētes vita fluebat. Hec ille

Quinta eſt ignominia mi

ſerabilis negatiōis: quō vicꝫ Petrus eum
ter negauit. Sicut em̄ iā diximus cū dn̄s
duct⁹ eſt in domū pōtificis: petr⁹ ſecutus
eſt alōge: ⁊ q̄dā ali⁹ diſcipulus vſqꝫ iatri
um ꝑncipis ſacerdotū. Et q₂ ille ali⁹ diſci
pulus not⁹ erat pōtifici: iō ꝑmiſſus eſt in/
trare. Cā aūt ſue noticie poterat eē: q₂ for
te miſſus a pr̄e ſuo piſces ad domū pōtifi
cis ferebat: vl̄ forte q₂ aliq̄s de cognatiōe
ſua ibi ſeruiebat. Et dixit ille ali⁹ diſcipu/
lus oſtiarie. ⁊ introduxit Petrū. Quē cū
vidiſſet ancilla oſtiaria dixit. Nunq̄d ⁊ tu
ex diſcipul̄ es hois iſti⁹? Dicit ille. Mlier
nō noui illū neqꝫ ſcio q̄d dicas. Chryſoſt.
Quid dicꝫ petre? Nōne ꝑus dixiſti: Etſi
oportuerit me mori tecū nō te negabo. n̄ erat
miles q̄ te interrogauerat ſed oſtiaria vilis
Hec ille. Erat aūt petr⁹ i. i torpēs frigore
īfidelitatꝫ ⁊ cū alijs ſe calefaciebat exteri⁹
cui ver⁹ ignis extinguebat̄ interi⁹. Hic igit̄
timēs int̄ iudeos diu ſtare/ voluit exire. et
dū exiret/ aīaduertit eū alia ancilla q̄ dic
miniſtris. Et hic cū ieſu erat. Acceſſerūt
aūt ⁊ dixerunt petro. Uere ⁊ tu ex illis es
Nam et loquela tua manifeſtum te facit.
Hoc dici poteſt cuilibet ꝯtenti prauis et
turpib₉ colloquijs q₂ turpis loquela tur/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pes mores oñdit, q: ſicut dicit Matt. xij.
Ex abundantia cordis os loquit. Cũ aũt
hec dicerent petro: negauit iterũ cũ iuramẽ/
to di. Quia nõ noui hoiez. In h articulo
notare debes ꝙ periculoſa ſit mala ſocie/
tas. Dum petrus fuit cũ alijs aplis nõ ne
gauit chꝛm: ſed qñ fuit cũ malis miſtris põ
tificis. Hiero. Malũ eſt conuerſari in cu
rijs magnatũ. Nam ſtella i curia herodis
a magis diſparuit quibꝫ inde egreſſis ite/
rum apparuit ⁊ petrꝰ etiã in curijs anne et
caiphe ieſum ꝑdidit Hec ille. Interuallo
q̃ſi ꝗ̃ſi vnius hoꝛe facto: dixit vnꝰ ex ſuis
pontificis cognatꝰ eiꝰ cuiꝰ abſcidit petrꝰ au
riculã. Vere ⁊ hic cũ illo erat. Nam ⁊ ga
lileus eſt. Nonne ego te vidi in hoꝛto cũ
illo: Tunc cepit iurare et anathematizare
⁊ deteſtari q: non nouiſſet hoiem. Nota.
Moꝛaliter vincit petrus. i. eccl̃ie paſtoꝛ ꝑ
ancillã. i. ꝑ amiciciã coꝛpalem Michee. iij
Ve qui edificatis ſion in ſanguinibꝫ. Ps.
Dixerunt hereditate poſſideamꝰ ſanctua
riũ dei. q: vicz ſolum curã habent de ꝓuiſi
one carnaliũ ꝓpinquoꝝ quibꝫ ꝗ̃tidie quaſi
heredibꝫ relinquere ſtudẽt eccl̃iaſtica bñfi
cia. Rabanꝰ. Non q: primũ ait. Neſcio q̃d
dicis. Scḋo cũ iuramẽto negat. Tertio q:
cepit deteſtari ⁊ iurare q: non nouit hoiez
Perſeuerare q̃ppe in pctõ dat incrementũ
ſcelerũ: ⁊ q̃ minima ſpernit: cadit in maio/
ra. Hec ille. Et continuo adhuc petro lo/
quente: gallus cantauit. In q̃ nota ꝙ gal/
lus. i. diabolꝰ cantat qñ p̃lati peccant. vel
ſm Rabanũ. Per gallũ intelligit doctoꝛ
eccl̃ie q̃ ſomnolentos increpãs ait. Euigi
late iuſti ⁊ nolite peccare. ¶ Notandũ aũt
ſm Aug. lib. de concoꝛdia euangel. ꝙ mat
theus lucas ⁊ ioãnes dicunt petrũ ter ne
gaſſe añ primũ gallicantũ. ⁊ hoc verũ eſt ha
bendo reſpectũ ad tertie negatiõis incho/
atione. Marcꝰ aũt dicit tertiã negationẽ
eẽ poſt primũ gallicantũ: ⁊ añ ſcḋm q̃ḋ ve
rũ eſt habẽdo reſpectũ ad negationis ꝯſũ
mationẽ. Foꝛte q̃ris q̃re ꝑmiſit deus Pe/
trũ q̃ ita feruens erat in eiꝰ amoꝛe ita gra/
uiter cadere. Rñſio. Hoc fuit expediẽs p̃/
cipue ꝓpter tria. ¶ Primo ꝓpter maioꝛẽ pe
tri humiliationẽ. Aug. li. xiiij. de ciui. dei.
Audeo dicere ſupbis vtile eẽ ruere i aliq̃ḋ
aptum manifeſtũq3 pctm̃ vñ ſibi diſpliceat
q̃ iã ſibi placendo ceciderũt. Salubriꝰ eñ
petrꝰ ſibi poſt pctm̃ diſplicuit ꝙ ſibi placu
erat dũ p̃ſumpſit. ¶ Scḋo ꝓpter generalẽ
oim informationẽ vt ſic repmat huãna p̃/
ſumptio. Aug. Hinc cognoſcit ꝙ verũ ſit
illud. Sine me nihil poteſtis facere. Ecce
eñ ad vniꝰ aure impulſum firmiſſima co/
lumna ꝯtremuit. ¶ Tertio ꝓpter ſpẽalem
petri inſtructionẽ. vt vicz ſm Greg. diſt. l.
Is q̃ futurꝰ erat paſtoꝛ eccl̃ie in ſua culpa
diſceret qualiter alijs miſereri deberet Et
Chryſ. in ſer. Idcirco diuine ꝓuidentie ſe
cretũ ꝑmiſit vt primꝰ ipe liberet petrꝰ q̃ er
ga peccantes duriorẽ ſniam ꝓprij caſus in/
tuitu temperaret. Idcirco non angelis ar
bitroꝛ cõmiſſã ſacerdotij p̃tatem: ne cũ ipi
minime peccarent in pctoꝛibꝫ ſine miſcḋia
iudicarent. Hec ille. Cũ aũt petrꝰ ter chri
ſtum negaſſet ⁊ gallꝰ cantaſſet: conuerſus
ieſus a iuſticia in miſcḋiam: reſpexit petꝝ
oculo miſcḋie. Et tunc recoꝛdatꝰ eſt petrꝰ
vbi ieſu q̃ḋ dixerat. priuſq3 gallus cantet
ter me negabis Hec recoꝛdatio fuit initiũ
ſue pnie. Et tũc petrus ad amaras lachry
mas ꝓuocatꝰ: exiuit foras i foueã q̃ poſt/
modũ gallicantꝰ appellata ẽ vbi et poſtea
edificata eſt eccl̃ia in honoꝛẽ bti: petri. Et
ibi fleuit amare. Hiero. In atrio eñ cai/
phe ſedens nõ poterat agere pniaz: vñ fo/
ras egredit de impioꝝ conſilio vt pauide
negationis ſoꝛdes amaris fletibus lauet.
Hec ille. In hoc habemus exemplũ ſpei
⁊ confidentie. Nullus enim deſperare de/
bet de peccato cũ poſt tãtũ peccatũ petrꝰ
factus ſit ianitoꝛ celi. Si tamen pro pecca
tis ſuis fleat amare exemplo petri: qui fle/
uit amare non ſolum illo tunc ſed quotiẽs
gallicantũ audiuit. Vñ ſicut habet in Iti
nerario clementis. Petrus duxit in conſue
tudinem vt a primo galloꝝ cantu vſq3 ad
hoꝛam matutinã ſtaret in oꝛatione flens ꝑ
negationis culpa. Eſt itaq3 petrus exem/
plum ſpei ⁊ ꝯfidentie: eſt ⁊ exemplũ ama/
re pnie. Sed o fatuitatẽ mirabilẽ. Multi
volunt ſiles eſſe petro vel magdalene in i/
dulgẽtie ꝑceptiõe ſz nõ in pnia. In q̃ ſedu/
cũt miſeri ſeipos dei mia abutẽtes Fugiat
igit pctõꝛ exẽplo petri praua ꝯſoꝛtia ⁊ occa
ſiones pcti ⁊ ſe in foueã. i. ꝓfunditatẽ humili
tatꝭ ⁊ cõpũctiõis ꝓiciat ꝯſiderãdo pcti vi
litatẽ Hier. ij. Vide vias tuas in conualle
ſcito q̃d feceris.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN